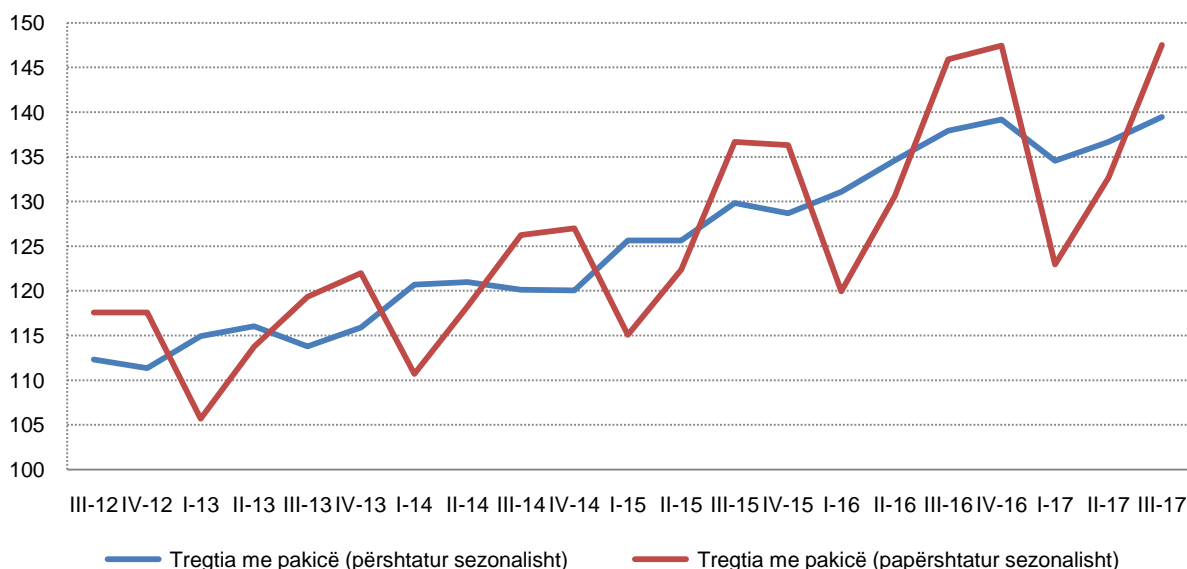

Tregtia me pakicë*

Tremujori III 2017

Tiranë, më 13 Dhjetor 2017: Në tremujorin e tretë 2017, indeksi i volumit të shitjeve në tregtinë me pakicë është rritur 1,1 %, krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit 2016. Krahasuar me tremujorin paraardhës, ky tregues, i përshtatur sezonalisht, është rritur 2 %.

Fig.1 Indeksi i volumit në tregtinë me pakicë

Ndryshimi vjetor në indeksin e volumit të shitjeve në tregtinë me pakicë

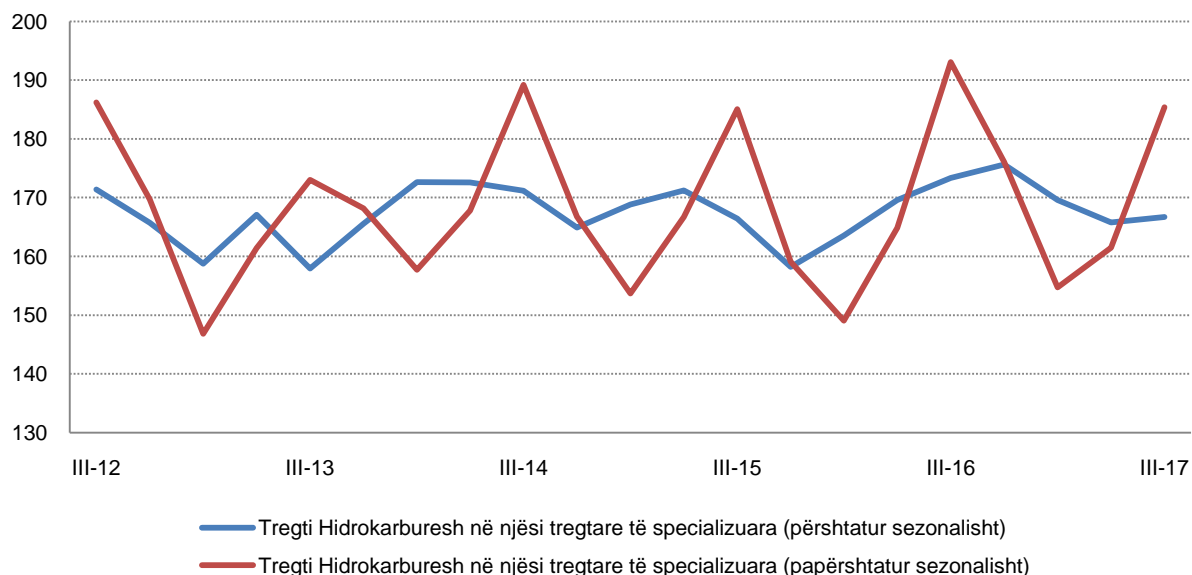
Në tregtinë me pakicë, pa përfshirë këtu tregtinë me pakicë të hidrokarbureve, indeksi i volumit të shitjeve ka pësuar një rritje prej 3,4 %, kundrejt të njëjtit tremujor të vitit të mëparshëm.

Në grupin “Ushqime, pije, duhan në njësi tregtare jo të specializuara dhe të specializuara”, indeksi i volumit të shitjeve, është rritur 1,7 %, krahasuar me të njëjtin tremujor të vitit 2016.

Indeksi i volumit të shitjeve, për grupin “Produkte jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara (përfshirë tregtinë me pakicë të hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara)”, është rritur në nivelin 4,5 %, kundrejt të njëjtës periudhë të vitit paraardhës, duke dhënë në këtë tremujor ndikimin kryesor në indeksin e volumit të shitjeve në tregtinë me pakicë.

Në grupin “Tregti hidrokarburesh në njësi tregtare të specializuara”, indeksi i volumit të shitjeve është ulur 4 %, krahasuar me të njëjtin tremujor të vitit 2016.

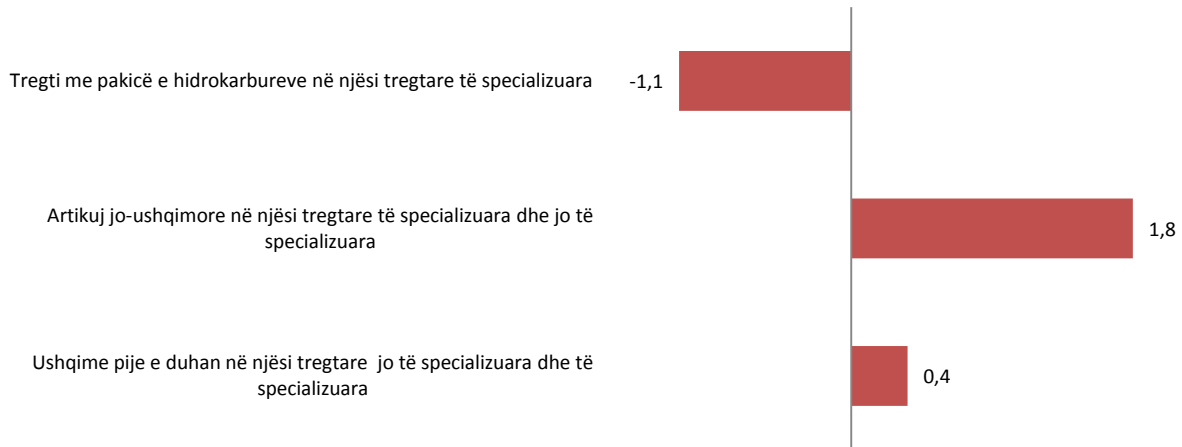
Fig.2 Indeksi i volumit në tregtinë me pakicë të hidrokarbureve

Ndikimi i grupeve në tregtinë me pakicë

Në terma vjetor indeksi i volumit të shitjeve, në tregtinë me pakicë në tremujorin e tretë 2017 është +1,1 %. Grupet të cilat kanë ndikuar janë: grupi “Artikuj jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara” +1,8 pikë përqindje; grupi “Ushqime, pije e duhan në njësi tregtare jo të specializuara dhe të specializuara” +0,4 pikë përqindje dhe grupi “Tregti me pakicë e Hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara” -1,1 pikë përqindje.

Fig. 3 Kontributi i degëve kryesore të tregtisë me pakicë në normën reale të ritjes (t3_2017/t3_2016)

Ndryshimi tremujor në indeksin e volumit të shitjeve i përshtatur sezonalisht në tregtinë me pakicë

Në tremujorin e tretë 2017, indeksi i volumit të shitjeve i përshtatur sezonalisht, në grupin e tregtisë me pakicë, pa përfshirë këtu tregtinë me pakicë të hidrokarbureve, është rritur 3,2 %, krahasuar me tremujorin e dytë 2017.

Në grupin “Ushqime, pije, duhan në njësi tregtare jo të specializuara dhe të specializuara”, indeksi i volumit të shitjeve përshtatur sezonalisht, është rritur 2,7 %, krahasuar me tremujorin paraardhës.

Indeksi i volumit të shitjeve përshtatur sezonalisht në tregtinë me pakicë, për grupin “Produkte jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara (përfshirë tregtinë me pakicë të hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara)”, është rritur 3,4 %, kundrejt tremujorit të mëparshëm.

Në grupin “Tregti hidrokarburesh në njësi tregtare të specializuara”, indeksi i volumit të shitjeve përshtatur sezonalisht është rritur 0,6 %, kundrejt tremujorit të dytë 2017.

Tab. 1 Ndryshimi vjetor i indeksit tremujor në tregtinë me pakicë dhe tregtinë me pakicë të Hidrokarbureve (papërshtatur sezonalisht)

NVE Rev.2	Aktiviteti Ekonomik	III.16 / III.15	IV.16 / IV.15	I.17 / I.16	II.17 / II.16	III.17 / III.16
47	Tregti me Pakicë	6,8	8,2	2,5	1,6	1,1
47 pa 473	Tregti me Pakicë (Pa përfshirë Tregtinë me pakicë të hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara)	8,1	6,8	2,0	3,0	3,4
4711;472	Ushqime, pije e duhan në njësi tregtare të jo të specializuara dhe të specializuara	10,1	5,1	-0,2	2,7	1,7
4719; 474-478	Artikuj jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara	6,6	8,0	3,3	3,1	4,5
473	Tregti me pakicë e hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara	4,3	10,7	3,8	-2,0	-4,0

Tab. 2 Ndryshimi tremujor i indeksit tremujor në tregtinë me pakicë dhe tregtinë me pakicë të hidrokarbureve (përshtatur sezonalisht)

NVE Rev.2	Aktiviteti Ekonomik	III.16 / III.16	IV.16 / III.16	I.17 / IV.16	II.17 / I.17	III.17 / II.17
47	Tregti me Pakicë	2,5	0,9	-3,3	1,6	2,0
47 pa 473	Tregti me Pakicë (Pa përfshirë Tregtinë me pakicë të hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara)	3,1	0,3	-4,3	4,2	3,2
4711;472	Ushqime, pije e duhan në njësi tregtare të jo të specializuara dhe të specializuara	4,5	0,4	-6,1	4,5	2,7
4719; 474-478	Artikuj jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara	2,4	1,8	-3,4	2,7	3,4
473	Tregti me pakicë e hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara	2,2	1,3	-3,4	-2,3	0,6

Tab. 3 Ndryshimi vjetor i indeksit mujor në tregtinë me pakicë dhe tregtinë me pakicë të hidrokarbureve (papërshtatur sezonalisht)

NVE Rev.2	Aktiviteti Ekonomik	07 -17 / 07-16	08-17 / 08-16	09-17 / 09-16
47	Tregti me Pakicë	3,0	-0,6	1,1
47 pa 473	Tregti me Pakicë (Pa përfshirë Tregtinë me pakicë të hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara)	5,1	1,6	3,7
4711;472	Ushqime, pije e duhan në njësi tregtare të jo të specializuara dhe të specializuara	2,8	0,2	2,1
4719; 474-478	Artikuj jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara	6,4	2,3	4,8
473	Tregti me pakicë e hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara	-1,5	-4,5	-6,0

Tab. 4 Ndryshimi mujor i indeksit mujor në tregtinë me pakicë dhe tregtinë me pakicë të hidrokarbureve (përshtatur sezonalisht)

NVE Rev.2	Aktiviteti Ekonomik	07-17 / 06-17	08-17 / 07-17	09-17 / 08-17
47	Tregti me Pakicë	2,4	-2,1	0,3
47 pa 473	Tregti me Pakicë (Pa përfshirë Tregtinë me pakicë të hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara)	2,4	-1,1	0,9
4711;472	Ushqime, pije e duhan në njësi tregtare të jo të specializuara dhe të specializuara	5,2	-1,7	-2,6
4719; 474-478	Artikuj jo-ushqimore në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara	1,0	-1,3	2,6
473	Tregti me pakicë e hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara	2,7	-3,4	-1,8

Tab. 5 Indekset mujore në vlerë dhe volum në tregtinë me pakicë (papërshtatur sezonalisht)

2010=100

NVE Rev.2		Grup 47							
Viti	2014		2015		2016		2017		
Muaji	Vlerë	Volum	Vlerë	Volum	Vlerë	Volum	Vlerë	Volum	
1	127,4	110,1	127,2	117,0	129,9	119,3	132,8	118,4	
2	122,8	106,6	122,9	109,9	125,2	115,0	133,0	118,4	
3	133,2	115,5	134,2	118,4	137,0	125,6	149,3	132,0	
4	129,2	113,0	132,5	116,6	137,1	126,2	143,2	126,4	
5	136,3	120,0	139,5	123,7	143,1	132,0	148,9	133,6	
6	137,6	121,7	142,4	126,8	145,2	133,6	152,8	138,0	
7	140,1	124,6	143,7	128,2	156,3	143,6	163,8	147,9	
8	149,8	132,9	159,8	142,9	170,8	156,0	172,4	155,1	
9	136,8	121,3	155,3	139,0	151,8	138,1	155,4	139,6	
10	135,9	121,0	141,7	127,2	152,4	137,4	:	:	
11	126,4	113,2	135,9	123,3	151,2	135,1	:	:	
12	160,6	146,8	175,2	158,4	191,0	169,9	:	:	

Tab. 6 Indekset mujore në vlerë dhe volum në tregtinë me pakicë të hidrokarbureve (papërshtatur sezonalisht)

2010=100

NVE		Grup 4730							
Viti	2014		2015		2016		2017		
Muaji	Vlerë	Volum	Vlerë	Volum	Vlerë	Volum	Vlerë	Volum	
1	208,1	160,8	191,5	169,1	161,2	147,9	178,7	155,8	
2	201,0	151,8	171,1	146,4	147,4	140,1	169,8	148,0	
3	211,7	160,4	175,6	145,6	168,1	159,1	188,2	160,4	
4	208,5	159,0	191,2	155,6	166,9	159,1	181,6	154,9	
5	221,1	169,0	213,7	172,5	179,3	166,5	186,8	160,1	
6	229,2	175,4	217,1	172,0	187,4	169,0	194,6	169,4	
7	234,1	179,2	229,5	180,5	211,3	189,3	214,6	186,6	
8	276,6	211,3	263,2	211,2	242,6	217,0	238,8	207,2	
9	231,7	177,1	198,6	163,5	193,0	172,8	187,3	162,4	
10	214,6	165,6	188,6	156,1	200,0	175,9	:	:	
11	190,0	149,0	177,1	151,1	190,4	167,0	:	:	
12	219,7	185,6	196,4	170,1	212,1	185,3	:	:	

Shënime metodologjike

Informacion

INSTAT, duke filluar nga tremujori i parë 2017, publikon Indeksën e volumit në tregtinë me pakicë me disa ndryshime metodologjike, si:

- Përditësimi i serive kohore të treguesve të Tregtisë me Pakicë (në vlerë dhe volum), mbështetur në ndryshimin e numrit të ndërmarrjeve të regjistruara në vitin 2016.
- Përshtatja Sezonale dhe Kalendarike të serive kohore

INSTAT, në 2017 publikon Politikën e Revizionimit Statistikor në linkun: http://www.instat.gov.al/media/371719/politika_e_revizionimit.pdf;

Procesi i përditësimit

Në vitin 2015 numri i ndërmarrjeve aktive (jobujqësore) në Regjistrin Statistikor të Ndërmarrjeve u rrit me 20 %, e cila solli për rrjedhojë ndryshim me 15 % të madhësisë së popullatës në fushën e mbulimit në vrojtimin mbi njësitë e Tregtisë me pakicë

Si rrjedhojë e sa më sipër, u krye përditësimi i serive kohore të të dhënave në nivel individual, si edhe peshave përkatëse në nivel të grupuar. Nga këto ndryshime niveli i të dhënave ndryshon, por norma vjetore e ndryshimit mbetet pothuaj e pandryshuar.

Procesi i përditësimit është bërë përmes *benchmarkimit* të të dhënave të përfuara nga Regjistri Statistikor i përditësuar, 2015, me metodën e shpërndarjes proporcionale (metoda Denton).

Përshtatja sezonale dhe kalendarike

Përshtatja sezonale dhe kalendarike në seritë mujore / tremujore të Tregtisë me pakicë u zbatua duke përdorur si software JDemetra+, versioni 2.1. Modeli përzgjedhur për shpërbërjen e serive është X-12 Arima, nënshpërbërjen X-13 në serinë kohore Tremujori I 2005 - Tremujori III 2017. Modeli X-12 Arima bazohet plotësisht mbi mesataren e lëvizëshme. Në serinë e të dhënave është zbatuar shpërbërja e shumëfishtë (multiplikative). Përshtatjet janë në drejtim të ndikimeve sezonale dhe kalendarike në pasqyrimin e statistikave tremujore. Për përshtatjet sezonale të serive është përdorur qasja direkte. Për përshtatjen kalendarike është përdorur specifikimi i ditëve tregtare dhe kalendari kombëtar, duke marrë në konsideratë si festat fikse dhe ato të lëvizshme. Në përshtatjen sezonale janë analizuar edhe ngjarjet e vecanta të ndodhura përgjatë harkut kohor të shtrirjes së serive.

Informacion mbi vrojtimin

Qëllimi - Statistikat tremujore të Tregtisë me pakicë pranë ndërmarrjeve tregtare përshkruajnë ecurinë dhe zhvillimet më të fundit të treguesve ekonomik në njësitë e shitjes me pakicë dhe konsumit të popullatës në vend.

Baza ligjore të cilës i nënshtrohet metodologjia e prodhimi të treguesve të Tregtisë me Pakicë, është rregullorja e Këshillit Evropian numër 1165/98, 19 Maj 1998, e rishikuar, mbi Statistikat Afatshkurtra.

Fusha e mbulimit - Bazuar në aktivitetin kryesor janë përfshirë në vrojtim:

- ndërmarrjet e tregtisë me pakicë grupi 47-NVE Rev.2 (përfshijto 47.79-4799)
- tregtia me pakicë e hidrokarbureve grupi 473-NVE Rev. 2

Grupet janë vlerësuar në bazë të përqindjes që secili produkt ose mall ka zenë në shifrën gjithsej të afarizmit të realizuar nga ndërmarrjet. Për kodifikimin e produkteve është përdorur Nomenklatura e Produkteve (NP). Grupet kryesore të detajimit janë në përputhje me grupet përkuese në Indeksin e Çmimeve të Konsumit. Indekset krahasohen me periudhën bazë, 2010=100.

Peshat – Struktura e peshave në Tregtinë me Pakicë:

Ushqime, pije e duhan në njësi tregtare të jo të specializuara dhe të specializuara 28,4%

Artikuj jo-ushqimorë në njësi tregtare të specializuara dhe jo të specializuara 44,1%

Tregti me pakicë e hidrokarbureve në njësi tregtare të specializuara 27,5%

Modeli - Kampioni i ndërmarrjeve është zgjedhur nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve, ku:

Kampioni për ndërmarrjet me 1 - 4 të punësuar është marrë me zgjedhje, ndërsa ndërmarrjet me 5 e më shumë të punësuar janë anketuar tërësisht.

Mbledhja e informacionit - Nga të dhënat mbledhen direkt nga ndërmarrjet me anketues të cilët plotësojnë pyetësin Anketat Tremujore pranë Ndërmarrjeve të Tregtisë.

Treguesit - Janë dhënë në formë indeksi, ndryshimi tremujor në përqindje, ndryshimi vjetor në përqindje me një vit referues bazë, aktualisht 2010=100. Të dhënat nuk paraqesin vlera absolute.

Indekset - Shprehin ndryshimin në kohë të një variabli të dhënë ose tërësi variablash. Indeksi i volumit është llogaritur me anë të formulës Laspeyres. Për të eliminuar ndikimin e çmimeve, indekset deflatohen me indeksin e çmimeve të konsumit për periudhat përkatëse sipas grupeve përkuese.

Ndryshimi vjetor në përqindje - Mat ndryshimin në përqindje të treguesit ekonomik të tremujorit aktual ndaj tremujorit të njëjtë të një viti më parë.

Ndryshimi tremujor në përqindje - Mat ndryshimin në përqindje të treguesit ekonomik të tremujorit aktual ndaj tremujorit paraardhës të të njejtit vit.

Rishikimi – Indekset mund të rishikohen për disa arsye: Informacion shtesë, ndryshime metodologjike ose rivlersime të koeficientëve të përdorur , etj.

Përkufizim i treguesit kryesor - Shifra e afarizmit përfshin shitjet mujore gjithsej që ndërmarrja realizon gjatë muajit nga shitja e produkteve apo shërbimeve përjashtuar Tatimin mbi Vlerën e Shtuar (TVSH).